

kal.komp.

40885

Mag. St. Dr.

P

Antistes
Carmelitens h.e. Beatus. An-
dreas Corsinus. Crai. 1651.

~~Text. 3236~~

40885

I

A N T I M I S T I E S
C A R M E L I T I C V S

H O C E S T

B E A T I S S I M V S

A N D R E A S
C O R S I N V S,

E P I S C O P V S F E S V L A N V S
O R D I N I S C A R M E L I T A R V M;

In Solennè suæ festiuitatis obseruatione,
Oratorie celebratus.

Fr. Valerianus Jankowski
Per Fr. ANDREAM ALPHONSVM WIRZBL.
Magistri eiusdem Sacri Ordini, Philosophia Auditorem.

Cum licentia Superiorum.

C R A C O V I A E,

In Officina Valeriani Piątkowski, Anno 1651.

XXIV. G. 160.

IN STEMMATA

h. Stemma

*Stemmata quid longo deducant sanguine Myste
Summus ait Mystes, sanguis et ara Dei,
Sum qui sum*

40885 T

Illustr: ac Reuerendiss: Domino,

D. A L B E R T C

D E L I P N I K

L I P N I C K I,

Dei & Apostolicæ Sedis Gratiæ

EPISCOPO LAODICENSI,

Suffraganeo, Officiali, Canonico, nec non Vicario
in Spiritualibus, Cracouien.

Dño & Patrono Obseruandiss.

Retrogradus beneficiorum genius est, ad suos semper
recurrunt auctores, et eisdem, à quibus dantur reddi
volunt; non absimile hinc passu processum est *Illustr: ac Re-*
uerendissime D. cum eliens deuotaquè *Tue Reueren: Dñi*
nostra Carmelitica Religio, de tot beneficiorum concessio-
ne sibi conscia, in me minima sui parte gratitudinem pre-
tendendo, literalem deuouet operam; nusquam gratius ac
presentiam *Reuerendissime D.* assitura, quàm cum de se-
rie *Beatarum Mentium,* velut de Auditorio *Joanne A-*
pocalypseos, Seniorum, Superioris Indigenatūs, Ante
ambulonem, premittit *Coelicolam,* non quidem adeò me pro-
piti

pitiotinctum Apolline censeo, quasi ad satietatem iudicij
Reuerend: D. veluti nouus Hercules, rediuuiuos Atreides,
Beatissimum per singula vite ipsius circumagendo in
ta, totum ob oculos sistere presumam, quoad tamen et pres
tatis opus, et Suade tenuioris robur, potest, Beatissimum
in panegyrim actum, sub tutelam et Titulum Illustr: D.
dedo; non congrua quibusque obtutibus materies, que ta
lem Religiosi nostri declarat hypotiposim, qualem Illustr.
D. beneque ei supparem in Chierarchica Ecclesia, degere
vitam consueuisti; et maiora licet Illustris: Dñaonem de
cerent, tamen leue vocalis Muse pensum, de genu potius,
quam ore facundo obsecundum, grato amplexabitur animo.
Habe itaque vniuersam Religionem nostram, pro diuturna
felicitatis Sue perennitate, ex intima animi appreciatione
Vota texentem; Habe submissam obsequiorum, omnium et
singulorum, declarationem.

Illustr: Dñis Tuæ

deuotissimus

F. Andr: Alphonsus Wirzbicki.

PANEGYRICVS

In laudem Beatissimi

ANDREÆ CORSINI

Episcopi Fesulani Ordinis Carmelit.

A. R. O. &c. &c.

Xvsu est magnalia quęq; exequē
ti DEO, in secretos à promiscuo
multitudinis cōgressu abire re-
cess, & subter cælū porrectos, è
lōginquo à vulgarib⁹ animis dis-
sitos, cōscendere montes. A. N.

Subueretur credo Diuina Maiestas ne minùs emi-
neat, quo magis ad publicos cum secreto facino-
re prominet vltus, & hęc ipsa vulgi vicinià dum
euulgatur, euilescat. Itaq; ab æterno statim
quiescere quadantenus in suprema diuinitatis sue
Maiestate videbatur, tandem egressus quasi à se,

b

ad

ad hæc extraneâ omnipotētem proferens pedem,
altissimam suę residentię desuper elocauit Metro-
polim, & inaccessibiles velut ære fusos exædifica-
uit cælos; quocunq; etiam diuinos, in visibili or-
bis superficie inter mortales egit passus, quidquid
tandem in sublunari terræ circumferentia nego-
tij habuit, toties vilioris commercium subterfugi-
ebat plebis, suorumq; exercitia operum quantū-
uis à cætera secernebat multitudine. Sic veteris
Testamenti conditor Deus primigenias leges, & re-
centia iurisdictionis in Filios Israël decreta, non per
quasuis manus circūduci, nec licentiosè arbitrario
cuiusuis nutu attrectari fuit; sed destinato vnus
satellitio honorem tutatus suum, obseruationem
sancitorum ad omnes, communionem sui ad v-
num, in monte Sinai, in rubo ardēte, extendit Moy-
sen: & calamitosam æquē ac salutiferam naturæ
humanæ expediendo scenam, in monte Caluarię,
à tumultuante exemptus Hebræo, inter binos v-
nius & alterius lateris, assistentes latrones, vniuer-
sum redemptionis consumauit opus. Illud satis
mira-

mirari non possum recens & grandius aliquod in
monte Carmelo Patrantis Dei miraculum, cum
Beatissimi sui ANDRÆ in Sacro Carmeliticæ no-
stræ Religionis recessu, in loco Eliaci deserti, &
secreto à communione sæculi conuentu, singu-
larem operatus sit virtutem, & cælicam sancti-
moniam; quasi verò non satis esset, cuiusdā Di-
uini, in Beatiss: eius anima, expediendi secreti, ip-
samet sub cælos euocatæ Religionis Marianæ Cel-
situdo, etiam opportuit ad eminentius Præsuleæ,
Fesulanæ Urbis, dignitatis fastigium ordinare Bea-
tissimum, quò latius radiantem in orbem vniuer-
sum virtutum suarum effunderet splendorem, al-
tissimaq; admirationis ecstasi excipiendum omni-
bus proponeret piæ viuendi prototypon. Ductor
tribuum Israël Moyse nudato ad senticerum igni-
tum calcaneo enixus, posthac inter populum AE-
gypti conuersatus, ob eximia contra supersticio-
sæ gentis perfidiam, miracula, stupefcentis plebis
meruit panegyrim, vt mirabundo asseruerint elo-
quio. Digitus Dei est hic. Pariter die hodierno

animaduerto Bearissimum Antistitem, soluto mū-
danorum calceamento, proiectis arridentis fortu-
næ compedibus, & quibusuis qui à terra & pedi-
bus erant cothurnis, in Carmelitarum abiisse mō-
tana, ibiq; in tantas ematuruisse virtutes, in tan-
ta pietatis succreuisse incrementa, & arcanæ cu-
iusdam Sanctitatis, vt meritum pridem sibi elogi-
um à præsentis dictionis meæ serie poposcerit, ve-
tigaleq; orationis pensum requisierit, ad ea lau-
danda, ad quæ imitanda accingi decorum est. Pa-
tieris interim Beatissime Antistes, audaci calamo
me in Tua prorepere encomia, & tanquam Dei-
mediastinus Mystes ab Aris benedictionem, tan-
quam eiusdem Dei Præses Vicarius fandi copiam
largieris, quemq; impullisti ad exordium, deduces
ad epilogum Clientem Oratoremq; tuum.

Ante omnia humanorum consiliorum vota,
ita diuinis votum est consilijs, vt quidcunq; in has
vitales, satiùs mortales compareret auras, primi-
cias suæ geneseos ab Architecto mundi deduceret.
Ita orbiculares cælorum sphaeræ, & protensi em-

pyrearum facum orbés, vniuersæq; versatiliū po-
lorum rotæ, insuper tota mobilium, motuumue
machina, ab Omnipotente desumit initia, ipsiq;
primam imputat originem. Proijce quaquauer-
sus sagaces intuitus, & ad rationis computum su-
percilio totam voca naturam, eminentem vbiq;
& quasi per hæc creaturarum segmina sese vendi-
tantem cernes Authorem, occurentq; tibi singu-
li, exesi senie, & à nimis quasi gibbosi decrepité æ-
tatis, pondere specus, occurrent magnorum flu-
minum redeuntia in se capita, & per sua semper
spatia intumescētes riui; denique vt taccam in-
finita intermicante vbiq; Deitatis specie vene-
randa, lucus ipsi quietâ desuper horrentes vmbra,
fidem præsentis faciunt Creatoris, & religionem à
non vano spectatore eliciunt. Neq; temerè ipsa
etiam superstitio, dispertitū in suas portiones or-
bē ad varios velut auctores restrinxerat Deastros;
hinc Naiâdas fluuijs, Panas campis, Faunos salti-
bus, Floras hortis, & magnum dein' grandiorum
Numinum cuius loco adiungendo cathalogum;

que vana delyrantis vetustatis commenta, igna-
ra quod omnia vnus, ac eiusdem Dei opera, om-
nia per ipsum facta sunt. Est tamen aliquid quod
ad eandem reuocari potentiam nō potest, sed abs-
que diuino prodijt negotio. *Sine ipso factum est
nihil.* illud inquam nihil, quomodo Doctores cō-
cipiunt, conscientiarum litura, peccatum. Hoc
est ad quod diuinos dedecuit applicari digitos,
quod semper abhorruit dextera Dei, sine ipso fa-
ctum est. Ab hac gloriosissima Dei manu Beatif-
simum hodie induco Antistitem, felicē sanē, quem
non incensæ iuuentē labilitas, non fucati terreno
rum alliciorum casses, non inculta eremi tesqua,
ad vllam ingloriæ demiserunt socordiam; per
quidquid ī terris pariter leue ac stabile, honorū ac
in gloriū, illustre ac vile, per Maiestatem Episco-
palis throni, per solitudinem eremi perrupit, sæpē
victor, semper fortis, nunquam à seipso, & diui-
na degener dextera. Duo potissimū in omni
cuiusq;, præsertim iuuenilis ætatis tractu illicia, &
quasi destinati quidam mortalium scopuli sunt, ad
quos

quos illi toties infamant, & viam, & vitam; fortuna
& voluptas; quæ ita inter se mutuo innexa si-
tu, vt vicissim quasi vterini fratres, indiuiso con-
iugio sese prosequantur, rarissimeq; scorsuo pas-
su, ac discretim degere conspiciantur. Faciebant
hæc vtraq; fortiter contra Beatissimum, & metu-
endam iuuentuti eius monomachiam, in hac pu-
gilaris vitæ arena certabant. Prætendebat fortuna
gloriosas gentis Corsinæ lineas, & generosum per-
auitas propagines deductum sanguinem, omnes,
quæ patrias posthumî iuris copias; quid cum na-
tali splendori subderet excitamenta fluxa ætas, &
illud nutantis commune naufragium adolescen-
tiæ allicientes distenderet casses, vt credulam æta-
tem deciperet. Aderant solliciti luctæ spectatores
parentes, & nimium mæsti de futuro euentu, ex-
pectabant, illaq; quæ teneros artus infâtilis balthei
fascia ad futurum inaugurauerat prælium proge-
nitrix, quem primùm videbat, primùm deplora-
bat nutantem filium, mæroremq; ante omnes e-
xoluit oculis flendo, quæ puerpera ante omnes so-
mnia-

mnata imagine percussa videndo. Verum non
diu omnis ista fluctuantis iuuenis subsedit nutatio,
non diu à ludicro, & lubrico mundi statu, genero-
sum abstraxit animum, duoq; illa lenocinia, vnus
iste Horatius, velut ter geminos vno ictu aut vicit,
aut vitauit, per aliaq; non vulgaria vitam ædifica-
re instituit commercia. Sed non decet tam gran-
de facinus festinante prætergredi sermone, nobilif-
simamq; hanc Beatissimi institutionē, in leues cur-
sux dictionis restringere limites. Verum libet
copiosioris lingue in deprecandam eius abnega-
tionem metipsum assurgere copia; nimium enim
strictus essem, si spontaneam vitæ austeræ electio-
nem, breui eloquentiâ circumscribere vellem. flu-
ant hîc verba, cœant fusi periodorum ambitus,
turgidaq; oratio per insolitos decurrat oratoriæ
suadę flores, vbi ad tantam tam Nobilis status E-
lectoris appulit prudentiam. Criticus illius æui
Seneca, corruptos castigans sui sæculi mores, au-
sus est dicere, Virtutem si venalis esset paucos ha-
bituram emptores. Sed olim hæc temeritas fuit;
feli-

feliciora tandem obtigere sæcula, quæ vnum hunc
Beatiss: prætulere luuenem, qui spreto quantumcun-
que diuite patrimonio, contemptui ductis omnibus;
per voluntariam commutationem terrena pro diui-
nis impendendo, mundi, qui fallax bulla est, citoq;
transiens, conuersationi renunciauit; nè se aliquan-
do, superficialitatenus venientis cum abiret, deluderet
specie, cumq; inchoare videretur, desinere cogeret
vitam; maturato itaq; consilio, festinatiq; votis, ad
Carmeliticam cucurrit solitudinem, libertatem & de-
licias, nobilitatem & prosapiam, cæteraq; quæ cum
detinere poterant, augusto proiecit animo. Felix in
hoc passu extitit, qui vitium non fecit, feliciterq; cau-
tus qui ad hanc Sirenem Vlisseo more naufragium e-
uitauit; sinistrum cum mundo bellum, semperq; eti-
am fortissimis periculosum, & quod tutius est semper
faciliusq; fugias quam fuges, excludas quam expel-
las. Secestisti & Tu Sanctiss: ab hac communi omni-
um Scylla, è plano & lubrico ad Collem Monasticū
pedem protulisti, ne peccati lapsu cadere contingeret
occasiones delinquentium, condiciones fragilitatum

exclusisti. Non enim tantum diuina dextera obtinet
panegyrim, nec solum perinde laudatissima Omnipotentie
personant ecomia, cum detestabile inferorum,
attingere nec potuerit nec voluerit peccatum; verum
singula earq; omnia, que in varias rerum formauit spe
cies, vndiq; moderatorem extollunt Deum, quia o
mnia *benefecit, viditq; Et erant bona.* persimilem cē
seo nobis præscriptum à Deo procedendi modum, vt
omnes quotquot Christianę subcenturiamur familie,
natalibusq; thermis originalē expiam⁹ labem, omnes
læthales cauere reat⁹, & bonas actitare gestiones tene
mur. at quotusquisq; in pessima vt plerūq; vitæ dī cōdi
tione cælestē āplexatur ordinationem, si nō potius v
trumq; vitando aduersa vice & peccaminosam degit
vitam, nec de meliore vnquam cogitat. Secus Bea
tissimus hōster, qui verē diuinæ imitatus dexterae mo
derationem, pessima sæculi detestatus delusoria, re
ligionem professus, voto castitatis, paupertatis, & o
bedientiæ, que genuina bona sunt, cælis litauit; ver
sus Deum oculos semper circumferens vidit quantū
æternatura regna perituris antistarent, prætereunteq;
oculo,

oculo labilia hæc negligebat, in solo Agni Occisi à cō-
stitutione mundi vellere, diuitem se reputabat; iam
tum præsentiens nullum bonum esse nisi quod sibi,
in se, & ex seipso, pepererit; cætera aut fallacia, aut
mutuo data, magisq; humana quam hominis. Mi-
nora hæc fortasse videtur quæ dicuntur de Beatiss. Præ-
sule, procedit latius contemptrix mundi anima, exo-
lutoq; initialis vitæ prologo, maturiores attonito or-
bi exhibet actus. Ecquis autem non obstupescat per
totum subsequenti vitæ decursum observatum mo-
rem, ut altero quoq; die per interualla spontaneum
sibi ipse indiceret ieiunium, & diuturna aliquando in-
edia, nobiliori edullio famelicum reseruaret gustum,
minusq; mortalium ciborum reus, ad meliores Mam-
mei Dei (ita à Chrysostomo vocitatur) delicias, inno-
xium transferret palatum; quis non miretur corpo-
ris domandi cilicia, villosos sagos, rudes pannos, fer-
reas catenulas, & plurima quæ virtus cogitare potuit
indumenta; quid orationes continuas, meditatione
deuotas, noctes peruigiles, quid submissam animi
militatem, Charitatem Herubicam, zelum diuini

moris Seraphicim, & longam virtutum recensendo
seriem, vt merito gloriari debuerit, Benedicti contj-
nentia, Laurentij robore, Stillitij ieiunio, Antonij vi-
gilijs, Pauli raptibus diuinis, Petri & Ioannis amori-
bus, factus præcedentium sanctimonij compendiũ
posterorum exemplum. In nouam deinceps beatitu-
dinis amplificationem, in noua surrigi cęptum est au-
gmenta; cum ad sacerdotale euectus officium, assi-
stente Deipara initiatus sacris, diuinæ victime meruit
esse oblator, & ad aras gratum pro vniuerso offerre
holocaustum, toties vltimam Christi tragœdię repro-
ducere scenam, toties Incarnatum Verbum quo vno
summus facundus simul, facundusq; est Deus Presby-
terali eloqui ore. Tot interim clarus diuinę virtutis or-
namentis, ad gubernacula Florentini Cænobij omniũ
consensu assumptus, adeo præclare exemplarem om-
nibus diutius gessit dignitatem, donec ad altio rem E-
piscopalis honoris electus est curulim. Libens vtiq;
cauisses Tibi Beatiss: ab hoc supremo in Hierarchica
Ecclesia primatu, omnimodeq; Tua subtraxisses à di-
gnitate, dum tot aliena militarent tibi pro dignitate
vota,

vota, nisi institisset cunctanti miraculosè ore triennalis ephebi elocutus Deus, & electum sui Mysten cōfirmasset. Nec vero mutauit in Beatiss: noua dignitas veterē pietatem, idem cōpertus est esse, qui fuit, nihilq; illi nunc per fortunam licuit, quod antea per voluntatē nō liceret; qui in tantam licet euectus mttēm, nūquam elatus, nunquam minorum nauſcabundus, ita dignitatem retinuit vt dignationem omnibus cōmunicaret suā, ita præfuit vt proficeret diocesanis. Quis enim in Fesulana vrbe & in toto dioceseos tractu tā extremè abditus esset, ad quem beneuolentiam nō extenderet? quis tā peregrinus, quem aut pietas, aut gloria saltē miraculorum nō impleret? quoties per hos viginti pænè annos totē interdum pauperum Myriades, ab vno largientis Episc: pependere beneficio, vt erogatis aliquando omnibus, plerosq; miraculosè pasceret mendicos, quoties morbidos & vltimē iam necessitatis instanti legi concessuros pristinae restituit sanitati, quoties prophetico plen9 spiritu secuturos prędixit euentus; demum quoties vel durissime peccatorum mentes, ad vnam flexamine cohortationis per-

suasione velut cera ad dispersos radios colliquere:
nouum si è meo sensu dicere liceret indigitarem Am-
phionem, qui etiã saxea permouendo corda suscita-
bat de lapidibus filios Abraham, & de petroso ædifi-
cabat æternarum Thebarum muros, in quibus Incar-
natus ipse Deus lapis angularis est. O quam felix sæcu-
lum, aureis signandum elenchis! ætas gloriosissima, di-
gna quę in cõputum ætatis Chri venerit, semestres fe-
licissime quę meruerunt vt in annales Antiqui dierum
Lõgęui Dei inseri potuerint; quę Tanti Sancti puer-
perio sterilitatem parentum fecundauere; qui suppa-
rem quadantenus supremo Numini degendo vitã, æ-
mulam diuinitatis imitando beatitudinẽ, sedulò vitia
abominatus, nullã vnquam puritatem conscientie ta-
minauit labe; nec participatã similitudine diuinitatẽ
alijs subinde obliterari vsibus passus est; sed peruigile
semper virtute; superspersã hanc mortali puluere Dei
iconem ad quotidianam exigendo limã, monente Pau-
lo conformem fecit imagini Filij Dei. Tandem post
multa pietatis specimina, pleriq; circa suã & suorũ,
exantlatos labores, conscientias, generosam illã fun-
di a-

di animam, totq; feruens pectus ignibus Entheis, superueniente fato gelari, necesse fuit; vt septuagesimus ille senex latur annorum & virtutum, exacto diutino in corpore, Dei seruitio, in caeleste immigraret reclinatorium, Bmſq; ille genius mortalitatis ergastulo exolutus, ad premetatam ab Elia & Eliseo, Dionysijs & Hilarionib9, Cyrillis & Anastasijs, Brocardis & Albertis, Petris & Angelis, & lōgo præcedentiū Sanctorum ordine, præoccupatā sedem, ad caelestia Capitolia cōspicuius debitā Mattem inferret. expectabat patula cæli Curia, expectabant vniuersi āteambulones, quos ille aut p lauacrum obtulerat, aut per vltima sacramenta præmiserat, vt ad æterna pcessuro Augustalia debitus iuxta circumstaret comitatus; Progressa est obuiā ipsa Reginalis Mttas Virgo Beatiss. cum assistentibus beatarum mentium aligerorumq; spirituū cohortibus, capacemq; cælorum Beatiss. animum prædux, felice exitu pedisequū ad caelestia præsentauit adita, & purpuratum hunc Myſtam grauescente lassatum ætate, in circum viginti quatuor Seniorum, Mattem throno flexo poplite veneratium nouum inseruit Seniore nouum

nouum hospitem. Sed satis sit, iam enim sub tot elo-
giorum deprehensus mole calamus sub pōdere fati-
scit, imparemq; se tanto oneri Atlantem, & temerariū
non nihil leatum, per imensum laudum oceanum. re-
soluto calamo eluctari præsumentem, in arcanę cōsci-
entię contractus latebras castigat, & proximum hunc
Dei assessorē submissa veneratione magis quam ora-
tione prosequitur. magna enī hęc eius panegyris est,
quod à nobis laudari nō possit, grandis vel in terrestri
albicante paludamento, grādior in Præsulea purpura
labor, quid cum ad cælestia, & illustrem illum, in se-
rie vestitorum albis, reflecto amictum? quāta scunq;
hipotiposes nostra attentaret prædicatio, nunquam
ad eam ad quam dignitas sanctitasq; eius, deueniret
celsitudinem; Taciturnum itaq; & cui plus insit operis
quam oris, sanctitati Tuę Pater Beatiss: deuoueo ob-
sequium, de genuq; officiosus, sui ipsius & totius
religionis in hac statione, cum necessitas ma-
num iniecit, Te Tutelarem expo-
saulando Patronū, summo &
ultimo veneror si-
lentio Dixi.

Biblioteka Jagiellońska

stdr0007541

Aut malefice actiones, quibus res
alienae contumuntur aut destruntur, per
civilibus delictis habentur, ne locum
membram maleficæ & damni non ultra aut
rationi cadere, ab uno malefice aut
unum annum vindicantur.

§. 61.

Tertius casus; si quis absque prævia
legitima superioris notitia, atque concessio-
ne hominem abole, vel vi eo sine in suam
potestatem redigit, ut cum animum, live
extraneæ, live etiam intra territorii limi-
tes illicitum potestati cedat.

§. 62.

Pro cala poena dari carceris, quin-
que usque ad decem annos statuitur, quæ
ad viam etiam annos prolongari potest,
si interceptus de vita aut libertate non
certum potest haberi.